

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : Ergene Havzası Koruma Eylem Planı

GENELGE

2013/6

Ergene Havzasında gerçekleşen plansız sanayileşme ve şehirleşme, yetersiz altyapı, tarımda bilinçsiz ve denetimsiz kimyasal kullanımı, evsel atık suların arıtılmaması gibi su kalitesini etkileyen faaliyetler sebebiyle; Havzanın yüzey ve yer altı sularının kalitesi aşırı derecede bozulmuş bulunmaktadır. Havzadaki su kirliliğinin azaltılması ve su kalitesinin iyileştirilerek sulama suyu kalitesine kavuşturulması maksadıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın koordinasyonunda Ergene Havzası Koruma Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Ergene Havzasındaki su kirliliğinin vakit kaybedilmeden önlenmesi için söz konusu Eylem Planının Orman ve Su İşleri Bakanlığının koordinasyonunda; sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlar tarafından, hassasiyetle ve bütün imkânlar seferber edilerek disiplinli bir şekilde uygulanması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan dere yataklarının temizlenmesi ve ıslahı çalışmaları, Eylem Planına uygun olarak zamanında tamamlanacaktır.

2. Nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerin atık su arıtma tesisleri DSİ Genel Müdürlüğüne; nüfusu 10.000'in altındaki belediyelerin kanalizasyon şebekeleri, kolektör hatları ve atık su arıtma tesisleri ise; talep edilmesi halinde, İller Bankası (İLBANK) tarafından yürütülen Belediyelerin Su ve Kanalizasyon Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında yapılacak ve bu faaliyetler hızlandırılarak Eylem Planında öngörülen sürede tamamlanacaktır.

3. DSİ tarafından inşa edilmekte olan atık su arıtma tesislerinin 2013 yılı sonu ile 2014 yılı başında işletmeye alınabilmesi için; ilgili belediyelerin ve İLBANK'ın kanalizasyon şebekeleri ve kolektör hatları inşaatlarını hızlandırarak atık su arıtma tesisleri ile aynı zamanda işletmeye almaları gerekmektedir. Bu çalışmalara, ihtiyaç duyulması halinde, ilgili mevzuat çerçevesinde, İLBANK tarafından proje ve finansman desteği sağlanacaktır.

4. Orman Genel Müdürlüğü ve Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Ergene Havzasının ağaçlandırılması ve erozyonla mücadele çalışmaları; Eylem Planı takvimine uygun olarak zamanında tamamlanacaktır.

5. Su kalitesini etkileyen faaliyetler üzerinde gerekli izleme ve denetimlerin sistematik ve disiplinli bir şekilde yapılması sağlanacaktır. Nehir ve derelerin su kalitesinin izlenmesi çalışmalarına; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve DSİ Genel Müdürlüğü tarafından devam edilecektir. Havzadaki kirlenme kontrolü için gerekli denetimler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından sürekli ve düzenli bir şekilde yapılacaktır.

6. Havzada meydana gelen taşkınların önüne geçilmesi maksadıyla DSİ Genel Müdürlüğü ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından Taşkın Erken Uyarı Sisteminin kurulması çalışmaları süratle neticelendirilecektir.

7. Düzensiz ve yoğun sanayileşmenin kontrol altına alınması, altyapı hizmetlerinin daha iyi yürütülmesi, çevre hassasiyetinden mahrum, alt yapısı yetersiz ve çarpık sanayi yapılanmalarının ıslah edilmesi gibi maksatlarla Ergene Havzasında, Islah Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kurulmaktadır. Islah OSB'lerin kuruluş ve faaliyete geçmeleri için yürütülen iş ve işlemlerin hızlandırılması maksadıyla gerekli tedbirler ilgili bakanlık ve kurumlarca alınacaktır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın uygun görüşü alınmadan yeni sanayi alanları açılmayacaktır. OSB'lerde kurulması mümkün olan tesislerin öncelikle mevcut ve planlı OSB'lere yönlendirilmesi için stratejiler, plan şartları ve uygulama araçları ilgili kurumlarca belirlenecektir.

8. Sanayide daha az su, daha az enerji ve daha az kirlenici hammadde kullanılan üretim süreçlerine geçiş çalışmaları; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından özendirilecektir. Bu

konuda sanayicilerin de sorumlu ve duyarlı davranmaları için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

9. Islah OSB ve diğer OSB'ler tarafından; sanayi atık sularının, havza dışına verilse dahi, müşterek atık su arıtma tesislerinde ileri arıtmaya tabi tutularak alıcı ortama deşarj edilmesi çalışmaları hızlandırılacaktır. Bu çalışmalara, gerektiğinde Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından teknik destek verilecektir. Bu kapsamdaki faaliyetlerde OSB ve Islah OSB'ler arasındaki koordinasyon ilgili Valilikler tarafından sağlanacaktır.

10. Havza Çevre Düzeni Planı ve diğer planların; su kalitesini düşüren ve yüksek oranda çevreyi kirleten nitelikte yeni tesisler kurulmasına izin verilmeyecek hale getirilmesi ve tavizsiz bir şekilde uygulanmasında gerekli hassasiyet gösterilecektir. Ergene Havzasında Çevre Düzeni Planlarında talep edilen değişiklikler için, öncelikle koordinatör kurum olan Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın uygun görüşü alındıktan sonra diğer işlemlere geçilecektir.

11. Katı atık belediye birlikleri, belediyeler ve sanayiciler tarafından; çevre ve insan sağlığının korunması maksadıyla katı ve tehlikeli atıkların bertarafına ilişkin görev ve sorumlulukların yerine getirilmesine ve bu konuda Eylem Planındaki iş takvimine uyulmasına özen gösterilecektir.

12. Zirai kaynaklı kirliliğin kontrolü, bitki koruma ürünü ve gübre bayilerinin denetlenmesi, iyi tarım uygulamaları ve bu maksatla çiftçilerin eğitim ve bilinçlendirilmesi, tarım dışı kullanım için izin verilen yerlerde "Toprak Koruma Projeleri"nin denetimi çalışmaları Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülecektir.

13. Yer altı suyu çekiminin kontrol altına alınması maksadıyla yer altı kuyularına ölçüm cihazı takılması çalışmalarına ivme kazandırılacaktır. Yer altı suyu seviyesindeki azalmanın önüne geçilmesi ve içme, kullanma ve sulama suyu ihtiyacının karşılanması maksadıyla; havzadaki baraj ve göletler ile sulama tesislerinin inşaat çalışmaları DSİ Genel Müdürlüğü tarafından hızlandırılacaktır.

14. Su kaynaklarının bütüncül havza yönetimi anlayışı çerçevesinde korunması için gereken tedbirleri belirlemek, havza planlarında kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilmesi gereken hususların uygulanmasını değerlendirmek, üst düzeyde koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak üzere 2012/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile oluşturulan "Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu" tarafından; Eylem Planlarının ilgili kurumlarca uygulanması düzenli olarak takip edilerek değerlendirilecektir.

15. Ergene Havzası Koruma Eylem Planının başarıyla uygulanabilmesi için, Eylem Planında yer alan her bir eylemden sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlar tarafından üstlenilen görev ve sorumluluklar; hassasiyetle ve zamanında yerine getirilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan